

שיחת השבוע

יש חדש

שמחת חג הגאולה

בשבת קודש זו וביום ראשון שאחריה יצוינו ימי הגאולה י"ב-י"ג בתמוז, שבהם שוחרר הרבי הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית, על פעילותו לשמירת גחלת היהדות, בשנת תרפ"ז (1927). בריכוזי חב"ד בארץ ובעולם יהיו התועודיות חסידיות, ובהן יסופר סיפור המאסר והגאולה ויפקו הלקחים האקטואליים.

רבבות בציון

רבבות יהודים עלו לציונו של הרבי מליובאוויטש בני-יורק במהלך השבוע שעבר, לרגל יום ההילולא ג' בתמוז. תורים ארוכים השתרכו בדרך אל הציון, אבל הכול התנהל בסדר מופתי והציבור ציית להוראות הסדרנים, דבר שאיפשר לכל הבאים לשפוך את ליבם ולבקש את משאלותיהם.

מקווה בטנא עומרים

ביישוב טנא עומרים, שבדרום הר חברון, נבנה מקווה טהרה מהודר, ובו גם בריכת טבילה בשיטת חב"ד. את המקווה בונה המועצה הדתית, במעורבות רב היישוב, שליח הרבי הרב יוסף-יצחק דרוק ובליווי 'מרכז מקוואות חב"ד', הפועל להרחבת רשת המקוואות המהודרים בכל רחבי הארץ.

רשת קייטנות חב"ד
בפריסה ארצית
סרקו את הברוקד
והרשמו לקייטנה
הקרובה אליכם

זמני השבוע

יחולים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
19:14	19:30	19:22	19:29	19:24	20:13
20:31	20:34	20:35	20:31	20:25	21:21

פרקי אבות פרק 1

שבת ישראל
קדם והזמנים

להרגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

"בעוד 24 שעות תומת בירייה", פלט לעברו אחד החוקרים. הרבי הגיב על איום דומה בקור רוח: "אקדח יכול להפחיד אדם שיש לו אלים רבים ועולם אחד. לי יש אלוקים אחד ושני עולמות, והאקדח אינו מפחיד אותי".

מאסרו של הרבי בא לאחר שהשלטונות עמדו על היקפה ונחישותה של הפעילות המחתרתית שניהל. שליחו וחסידיו הגיעו לכל פינה ברחבי המדינה. פתחו בתי כנסת חשאיים, ייסדו 'חדרים' וישיבות, בנו מקוואות, הנהיגו שחיטה כשרה, מלו תינוקות. המשטרה החשאית עצרה את הפעילים, אך מייד באו במקומם אחרים. התלמידים הושלכו לכלא, אך בצאתם נמלטו למקום אחר והוסיפו ללמוד תורה. דבר לא הרתיע אותם – לא מאסר, לא הגליה לסיביר, אפילו לא מוות. ואז גמלה בלב השלטון ההחלטה לפגוע בראש המחתרת – ברבי.

ניצחון. כלא שפולרקה בלינינגרד שבו נאסר הרבי הרי"צ (משמאל)

הנחרצות מנצחת

מה אפוא קרה? מדוע נאלץ השלטון העריץ לסגת, עד שניתנה ההוראה לשחרר את הרבי? היו קצת לחצים בין-לאומיים, הייתה פעילות דיפלומטית, ואחרי הכול אין לזה הסבר. זה היה נס גלוי מאת ה'.

המאבק הזה הוכיח שכאשר יהודי עומד בנחרצות על שמירת התורה והמצוות, בסופו של דבר בכוחו לנצח גם אימפריה אדירה. כאן נזרע הניצחון של עם ישראל, כפי שבא לידי ביטוי בהמשך הפעילות המחתרתית לאורך כל שנות הקומוניזם, עד קריסתו הסופית.

גם בימינו יש כל הזמן מאבקים ומבחנים. לפעמים נדמה שצריך להיכנע ולהרכין את הראש. חג הגאולה מלמד שדווקא נחישות ודבקות מוחלטת בה' ובתורתו הן המנצחות והן שיביאו לנו את הגאולה האמיתית והשלמה.

האמונה משגשגת והקומוניזם קרס

מדוע נאלץ השלטון העריץ לסגת, עד שניתנה ההוראה לשחרר את הרבי? אחרי הכול אין לזה הסבר. זה היה נס גלוי מאת ה'

תמעטים והולכים מי שחוו על בשרם את המאבק ההירואי שהעם היהודי נאלץ לנהל עם האימפריה הקומוניסטית. המאבק הזה התנהל עשרות שנים, בתנאים קשים ובלתי-אפשריים. לא קרה בהיסטוריה היהודית שגזרות דת נכפו ביד קשה כל-כך לאורך תקופה ארוכה כל-כך.

המאבק הזה נמשך כשבעים שנה, ונסתיים בניצחון מזהיר של האמונה היהודית. יד הברזל של השלטון הקומוניסטי לא הצליחה לכבות את גחלת היהדות. גם בימים הקשים ביותר הלהבה הזאת בערה וחיימה, אם כי במחתרת ובהיחבא. בבוא העת התלהטה מחדש, וכיום היהדות פורחת ומשגשגת ברחבי מה שהיה בעבר ברית-המועצות.

מול המגף הדורסני

הקרב הזה הוכרע למעשה לפני תשעים ותשנים, ב"ב-י"ג בתמוז תרפ"ז (1927). השלטון הקומוניסטי חרק שיניים ושילח לחופשי את גדול הלוחמים בו – הרבי הרי"צ (יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, האדמו"ר השישי של חסידות חב"ד.

במבט לאחור קשה מאוד להבין איך יהודים העזו לצאת למאבק כזה. בימים האפלים ההם נאסרו וחוסלו מאות אלפים מ'אויבי המהפכה'. לא היה צורך בבתי משפט ובחקירות מסובכות. החקירות נועדו למטרה אחת ויחידה – לעלות על עקבותיהם של עוד פעילים. לאנשי הבולשת הוענקה סמכות אדירה, והם לא נרתעו מלאסור ומלחסל שרים ואישי ציבור נכבדים, רבנים ולהבדיל כמורים, גנרלים ואנשי מדע דגולים.

זו גם הייתה מטרתם כשאסרו את הרבי.

שולחן שבת

מעובד על פי שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

עריכת: לוי שייקביץ

'נבואה' שמעירה את הנשמה

מנבואת בלעם אנו לומדים דברים הנוגעים לנבואה ולנביאים באופן כללי, הן באשר לדרך השמעת הנבואה הן בדבר האיסור להימנע מלאומרה ('כבשת' הנבואה). אפשר להתייחס לזה בשתי גישות:

א) מצוות הנבואה נועדה לנביאים בלבד, בדומה למצוות המוטלות על מגזרים מסוימים כגון כוהנים, לווים, דיינים, שוחטים וכו'. ב) אלה מצוות בעלות משמעות לכל אדם, כשם שבית המקדש קשור לעבודת ה' של כל אחד ואחד. ואכן, הנבואה היא עקרון יסודי באמונה, כדברי הרמב"ם: "מיסודי הדת שהאל מנבא

מן המעיין

קריינא דאיגרתא

"וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ויקם מתוך העדה וייקח רומח בידו" (במדבר כה, ז). ראה מעשה ונזכר הלכה. אמר לו משה, מקובלני ממך הבעל ארמית קנאים פוגעים בו. אמר לו, קריינא דאיגרתא איהו ליהווי פרוונקא. מייד "ויקח רומח בידו".

(רש"י)

קנאות מחוץ לעדה

הלשון 'מתוך' לכאורה מיותר. אלא שיש ריבוא נשמות ישראל מקבילות לשישים ריבוא אותיות התורה, ולכן בכל מצווה שאדם עושה הוא מכניס עצמו לכלל ישראל. לכן אומרים "בייחודא שלים בשם כל ישראל". ואולם כאן, שקנאים פוגעים בו, ואם בא להימלך אין מורין לו, המקנא הזה יוצא לעשות מעצמו, מפני קנאתו לה', ולא על-פי מצוות התורה, הכוללת את כל ישראל. לכן כתוב "ויקם מתוך העדה", היינו שנחלק מתוך העדה.

(שם משמאל)

צריך לשאול

אחרי שפינחס נזכר בהלכה וידע אותה, מדוע שאל את משה מה לעשות? אלא שאם רוצה אדם לעשות מעשה רב כזה, אף שהוא כדאי, בכל-זאת עליו לשאול את רבו אם לעשותו.

(חידושי הרי"ם)

קנאות אמיתית

על ההלכה "קנאים פוגעים בו" אומרים חז"ל:

את בני-האדם". היינו שהשמעת הנבואה יוצרת קידוש השם וכבישת הנבואה היא ההפך מזה.

אסור לכבוש

על נבואתו אומר בלעם: "פל אֲשֶׁר יִדְבֹּר ה' אֹתוֹ אֶעֱשֶׂה", וכן "אֹתוֹ אֲדַבֵּר". כלומר, אף שכן נח חייב רק מספר מצומצם של מצוות, ברור שכאשר הוא מקבל ציווי מהקב"ה הוא חייב לקיימו.

אבל בלעם מוסיף ואומר: "אֵת אֲשֶׁר יִשִּׁים ה' בְּפִי אֹתוֹ אֲשָׁמֹר לְדַבֵּר". כלומר, נוסף על עצם הציווי להתנבא – חל עליו איסור לכבוש את נבואתו. והלוא בלעם אינו נביא מִיִּשְׂרָאֵל, שאיסור כבישת הנבואה חל עליו כאחת המצוות?! אלא יש לומר, שהאיסור של 'כובש נבואתו' הוא הסתעפות מעבודת ה' הכללית, וכבישת הנבואה משולה לעבודה זרה.

נבואת תינוק

חז"ל אמרו: "מיום שחרב בית המקדש ניטלה נבואה" (בבא בתרא יב, ב), והיא עתידה לחזור בגאולה. ואולם התורה היא נצחית. אף שהנבואה במתכונתה המלאה, שבה "קול ודיבור העליון מתלבש בקולם ודיבורם ממש" של הנביאים (כלשון ספר התנאי, איגרת הקודש כה), ניטלה, היא לבשה ביטויים אחרים.

חז"ל אומרים (בבא בתרא שם) שמשחרב בית המקדש ניתנה נבואה לתינוקות (וכיוצא בזה). לפעמים גם אדם מבוגר מקבל מסר משמיים כמו תינוק. זו מחשבה ראשונית שנופלת בדעתו בלי חשיבה מעמיקה, בדומה לדברי הגמרא: "השכים ונפל לו פסוק לתוך פיו, הרי זו נבואה קטנה" (ברכות נה, ב).

הרהורי תשובה פתאומיים

בדומה לזה מסביר הבעל-שם-טוב את עניינה של 'בת קול' המכריזה "שובו בנים שובבים", "אוי להם לבריות מעלבונה של תורה" ועוד. לכאורה מה התועלת בה אם איש אינו שומע אותה? אלא שורש הנשמה כפי שהיא למעלה שומע זאת, והביטוי לכך הוא הרהורי תשובה שנופלים פתאום בלב האדם, בלי שהוא עצמו התעורר לכך.

כאשר הקב"ה מזמין לאדם הרהור תשובה, אין זה עניינו הפרטי בלבד (בדומה למצווה אישית) שעליו לקיים, אלא יש כאן מעין נבואה, שהתעלמות ממנה שקולה ל'כובש נבואתו' – פגם יסודי בעבודת ה'. כמו-כן כאשר 'הנשמה הכללית' של עם ישראל, 'ראש בני ישראל', מתווה דרך בעבודת ה' – יש לראות אותה בבחינת 'נבואה' הנוגעת לעבודת ה' של העם כולו.

(תורת מנחם, כרך לו, עמ' 160)

אמרת השבוע

מי מחליט לאן הולכים

בט"ו בסיוון תרפ"ז (1927), כאשר באו אנשי הבולשת הרוסית לאסור את הרבי הריי"צ (רבי יוסף-יצחק) מליובאוויטש, עמדו בראשם שני שוטרים יהודים מה'בסקציה'. כשיצא הרבי מביתו ביקש מחייל לשאת בעבורו את שק חפציו.

אחד הבלשים היהודים, לולב שמו, שבא ממשפחה חסידית אך פנה עורף לאחיו ונעשה קומוניסט, מיהר ליטול את השק מידי החייל, באומרו לרבי בלגלוג: "סבי היה נושא את חבילותיו של סבכם, ועתה אשא גם אני את חבילתכם..."

הרבי הוציא את השק מידו ואמר: "סבך נשא את חפציו של סבי לאן שסבי ביקש ללכת. לעומת זה, אתה רוצה לקחת את חבילתי לאן שאתה רוצה. זה לא יקרה!" – ובתקיפות החזיר את החבילה לידי החייל.

קנאות

"הלכה ואין מורין כן". ההסבר הוא: הלכה זו היא תוצאה של קנאות. כאשר אדם רואה מעשה מכוער והדבר נוגע לליבו, ויש לו צורך נפשי להגיב תגובה מיידית, מותר לו לעשות דין על דעת עצמו. אבל אם יש לו זמן וסבלנות לשאול שאלה, סימן שאין זה נובע מקנאות אמיתית, ולכן "אין מורין כן".

(עיטורי תורה)

מצווה במסירת נפש

"ויקח רמח בידו". רמח - רמ"ח איברים. יש לעשות מצווה בדבקות ובמסירת נפש. פינחס, כשהלך לקנא את קנאת ה', לקח את כל רמ"ח איבריו וסיכן עצמו בסכנת נפשות.

(נועם אלימלך)

קנאות לכוח האלוהי

"תחת אשר קינא לאלוקיו" (במדבר כה, יג). בבוועל ארמית יש הפסד "שאין בכל העריות כמותו" – הוולד הנוול ליהודי מן הנוכרית אינו יהודי. ידוע שכוח ההולדה הוא בעצם כוח אלוהי, אלא שניתן לאדם בשר ודם. ובלשון החסידות – בכוח ההולדה נראה בגלוי כוח האין-סוף. זהו שנאמר "תחת אשר קינא לאלוקיו" – פינחס קינא לכוח האלוהי המנוצל להמריית פי ה' ולהולדת גוי במקום יהודי.

(הרבי מליובאוויטש)

לב של חב"ד
לינו אישי והדרכה למבקרים
באהל הרבי ובמרכז חב"ד
העולמי 770 בניו יורק

ברוכים הבאים

לפרטים והרשמה כנסו לאתר חב"ד ישראל

ש"ק ה'ל' שמיטה ויזבל פרק ו'ח א' פרק ח ב' ה'ל' שביתת עשור פרק א ג' פרק ב ד' פרק ג ה' ה'ל' שביתת י"ט פרק א ו' פרק ב	ש"ק ה'ל' שמיטה ויזבל פרק ו'ח א' פרק ט"א ב' פרק י"ב. ה'ל' בית הנחירה פרק א ג' פרק י"ד ד' פרק ט"ז ה' פרק ט"ח. ה'ל' כלי המקדש והעובדים בו פרק א ו' פרק י"ח	לוח יומי ללימוד הרמב"ם כתקנת הרבי מליובאוויטש י"ב - י"ח תמוז
---	---	--

לשיעורים ולפרטים נוספים: chabadisrael.co.il/rambam

הדמיון בין דוד למשיח

מְשִׁיחַ הָאֲחֵרוֹן. בסוף דברי נבואתו של בלעם הוא מתנבא על העתיד ומדבר "בשני המשיחים, במשיח הראשון שהוא דוד... ובמשיח האחרון שעומד מבניו", כדברי הרמב"ם (הלכות מלכים פרק יא, הלכה א). הגדרתו של דוד 'משיח הראשון' והמלך המשיח 'משיח האחרון' מלמדת על זיקה עמוקה ביניהם.

הרבי מליובאוויטש מסביר (לקוטי שיחות כרך ח', עמ' 271; ספר השיחות תשמ"ח כרך ב, עמ' 529) שהחיבור בין דוד המלך למשיח מבטא את מהות תפקידו של המשיח. המשיח עתיד להחזיר את מלכות דוד לממשלתה, לבנות את בית המקדש, לקבץ את נידחי ישראל ולהחזיר את משפטי התורה לכמות שהיו בזמן בית המקדש. זו מהותו – הוא מחזיר את השלמות בתורה

ובמצוותיה שנפגמה בשל הגלות. ההקבלה הרצופה לדוד המלך מחזקת את מעמדו של המשיח כמי שמביא שלמות בתורה ובמצוותיה. דוד יצר את התנאים להשגת שלמות זו: הוא היה מלך על כל ישראל; סיים את כיבוש הארץ ואת המלחמות מול אויבי ישראל; והחל בהכנות לבניית בית המקדש.

זה גם תפקידו של המלך המשיח (לפחות בתקופה הראשונה לבואו) – להחזיר שלמות זו. הוא יחזיר את מלכות דוד, יבנה את בית המקדש ויקבץ את נידחי ישראל, דבר שיאפשר את חזרת כל משפטי התורה ואת יכולתו של עם ישראל לקיים את התורה במלוא שלמותה. זאת רמז בלעם בנבואתו, ולזה אנו מצפים ומתפללים לה' בכל יום ויום.

תוכחה בלי עקיצה

באחת מאיגרותיו מסביר הרבי הרי"צ מליובאוויטש (איגרות קודש שלו, כרך ב, עמ' תעה): "קודם לציווי 'הוכח תוכיח את עמיתך' (ויקרא יט, יז) נאמר 'לא תשא את אחיך בלבבך', שכן זה תנאי מוקדם לתוכחה. ולאחר מכן נאמר 'ולא תשא עליו חטא', היינו שאם לא פעלה התוכחה, ודאי אתה אשם ולא הוא, שלא היו הדברים יוצאים מן הלב".

והוא מודריך כיצד להוכיח: "בכל תוכחה צריך להסיר ממנה כל דיבור העוקץ, או רמז לעקיצה, שגורם כאב למקבל

התוכחה... צריכים למנוע ככל שאפשר צער מן השומע" (שם עמ' תעו).

באיגרת אחרת מספר הרבי הרי"צ כי התבונן פעם אחת ברופא שבא להזריק לו זריקה, ולמד מזה דרך בעבודת ה': התוכחה – כמוה כזריקת סם מרפא. כאשר צריכים לתת זריקה לחולה – בודקים תחילה את נקיות המחט; הרופא ומשרתו לובשים בגדים לבנים; רוחצים את ידיהם; בודקים את ציפורניהם – אולי נשאר שם שמץ זוהמה. אז שופכים על ראשי אצבעותיהם חומר חריף, שמעביר כל חשש של זוהמה. לאחר מכן, רוחצים היטב את מקום הזריקה בסם חזק המסיר כל אבק, אפילו היותר דק ובלתי-נראה. הכנות אלה חיוניות, שכן בלעדן יש חשש שתיכנס זוהמה לגוף עם החומר הנזרק, ואז לא זו בלבד שהחומר הנזרק לא יפעל פעולתו, אלא שהדבר יכול לגרום למחלות שונות ה' ישמרנו (שם כרך ג, עמ' רצא).

סובלים מאקדמה / פסוריאזיס / גרד שלא עובר / יובש / מחלות עור אחרות?
האם שמעתם על הפטנט הישראלי מייביום?
די לסבול! יש פרוביוטיקה חדשנית לעור!
שירות לקוחות: 058-5554181 | להזמנות באתר: www.mibiome.co.il

חדש! סרום פרוביוטי טבעי לפני פורמולה מוגנת בפטנט בינלאומי המיקרוביום של **שוב צעיר** (נשכני במחיר השקה לזמן מוגבל. זמין באתר בלבד)
מה עושה את הסרום שלנו **ייחודי**? צמצום קמטים • תומך בשיקום המיקרוביום של העור מעניק לחות ממושכת וגמישות סבטית • נספג במהירות, מתאים גם לעור רגיש • 100% מרכיבים טבעיים, ללא מים או חומרים סינתטיים

לרשימת בתי מרקחת וחנותי טבע ברחבי הארץ: mibiome.co.il/points-of-sale

תרופות
מחוץ לסל

הכי בטוח. קולקטיב בריאות גפן בסד

תהיו קולקטיבים תהיו בריאים
לפרטים והצטרפות

☎ 077.444.7777

גפן קולקטיב
בריאות ופינוסים

מכון לחם הפנים
Showbread Institute

**סדנת אפיית
לחמי בית המקדש**

**רוצים לחוות את עבודת
בית המקדש במו ידיכם?**
הזדמנות מרגשת של פעם בחיים
באפיית לחם הפנים ויתר לחמי הקודש
היישר מהמאפייה של בית המקדש.
חוויה ערכית ורב חושית של טעמים, מראות וניחוחות...
כשר להדרין

לפרטים והזמנות: 050-7202521
machonlechemhapanim.org

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

הצעת שוחד לא נכונה

הימים ימי המשטר הקומוניסטי בברית המועצות, השואף לדכא כל זיק של חיי יהדות. העיר סמרקנד שבאוזבקיסטן נעשתה עיר מפלט להמוני יהודים, ובהם חסידי חב"ד רבים.

סמרקנד הייתה באותם ימים מרכז חשוב של החיים החסידיים במחתרת. אף שגם שם התנהל מעקב בלתי־פוסק של השלטונות, הוסיפו החסידים לערוך התוועדויות, ללמד תורה ולהחזיק את גחלת היהדות.

מעונה של משפחת לרנר היה מרכז לפעילות החסידית. האב, ר' הרשל, היה מהחסידים שנשאו על כתפיהם את עול המחתרת, מתוך סיכון חיים יום־יומי.

מאבק מיוחד ניהלו המשפחות בחובה לשלוח את ילדיהן לבתי הספר הממשלתיים, שבהם הטיפו לילדים רעיונות כפירה והלימודים היו מתקיימים גם בימי שבת ומועד.

אם באין ברירה נאלצו לשלוח את הילדים לבתי הספר, היו מוגיעים את מוחם בכל שבת וחג למצוא תירוץ מדוע לא בא הילד לבית הספר. ואם נאלצו הילדים ללכת לבית הספר בשבת, היו עושים הכול להימנע מכתובה ומחילול קדושת השבת.

יעקב, בנו של ר' הרשל, נאלץ ללכת ללמוד בבית הספר הממשלתי. רוב המורים שם היו יהודים, אך ראו עצמם נאמנים לתפקידם כחברי המפלגה הקומוניסטית.

פעם אחת נאלץ להתייצב ללימודים בשבת אך נמנע מלגעת בכלי כתיבה. שאר התלמידים הניחו בהפגנתיות את עפרונותיהם, והודיעו למורה שאם יעקב אינו כותב – גם הם אינם מעוניינים לכתוב.

אחת מקרני האור שהבליחו בסמרקנד היה החסיד ר' פֶּרְקָה (חיים־דובער) זִנֵּן. הוא נמלט

מבית הסוהר, שבו ריצה עונש בגין הפצת יהדות, והוסתר בביתו של אחד החסידים. בהתוועדויות שקיימו החסידים היה ר' פֶּרְקָה דמות מרכזית.

החיסיון שאפף את דמותו היה גדול, ובתחילה נאמר לילדים שהוא חסר בית שנאסף מהרחוב. במהלך ההתוועדויות לבש חלוק לבן, ופעם אחרת אמרו לילדים שהאיש רופא...

בהתוועדויות היה משלים את המשחק ועובר בין כל המשתתפים. לאחד היה אומר שהוא נושא מחלה, ושהתרופה היא 'שולחן ערוך'. 'לחולה' אחר המליץ על 'תניא'. אחר־כך לימד בעצמו שיעורי תניא, לתמיחה הצעירים שבחבורה. אט־אט הוסר המסווה, אך החסידים הוזהרו לשמור את זהותו בסוד כמוס.

שנת תשי"ח (1958) הייתה רגועה יחסית. ההתוועדויות בבית משפחת לרנר התקיימו כסדרן. בליל שביעי של פסח ישבו סביב השולחן ר' ברקה חן, ר' לייזר ננס, ר' בערל איטקין וחסידים נוספים.

דפיקות בלילה באמצע ההתוועדות. מימין: ר' יעקב לרנר ומשמאל אביו, ר' הרשל לרנר

**השניים חייכו בלעג ואמרו:
"אתה חושב שלא שמענו
אתכם שרים 'ממצרים
גאלתנו? מצרים בראש
שלכם?! מחר, בשעה
שמונה בבוקר, אתה
מתייצב בקי"ב לחקירה
מפורטת"**

ופתאום נשמעו דפיקות חזקות בדלת. דממה השתררה. הוחלט שיעקב, שהיה אז בן 17, ייצא אל הבאים.

בפתח עמדו שני יהודים. "הבא אלינו את אביך", אמרו ליעקב. הלה החל לרעוד מפחד. הוא חזר פנימה ומסר את הפקודה לאביו. "אבא, הם רוצים רק אותך", אמר בקול חלש.

ר' הרשל ניגש אל הפתח. השניים חייכו בלעג ואמרו: "אתה חושב שלא שמענו אתכם שרים 'ממצרים גאלתנו? מה אתם שמחים עכשיו על מצרים?! מצרים בראש שלכם?! מחר, בשעה שמונה בבוקר, אתה מתייצב בקי"ב לחקירה מפורטת. שם תספר הכול, איך יצאתם ממצרים ומה היה לכם שם".

אימה נפלה על הנוכחים. מקצתם התעשתו ומיהרו לחמוק מהבית. ברחוב היה קר, ולאנשים לא הייתה כתובת להתדפק עליה בשעה כזאת, ואולם הפחד מהצפוי לכולם מחר אם יישארו במקום – הכריע. מי שנשארו החלו לטכס עצה.

לאחר התלבטות הוחלט לאתר את האיש המאיים ולנסות למנוע את ההלשנה עליידי מתן שוחד. האיש אותר, ואחד החסידים נשלח לביתו. האיש היה פרופסור לגיאוגרפיה, וכאשר נכנס החסיד לביתו הכריז: "אני אספר לך מה קרה במצרים..."

כאשר ניסה החסיד לשכנעו להימנע מהלשנה והבטיח לו שיבוא על שכרו השיב, שבהזדמנות אחרת היה נענה, אך הפעם הוא מסרב, משום שאחד מבני החבורה הבהיל אותו. לא הועילו כל התחנונים.

ר' הרשל ניסה להשתדל אצל אנשים שהכירו את הפרופסור. במיוחד ניסתה לעזור רופאה יהודייה שהכירה אותו, ואף סייעה במתן אישורי מחלה לתלמידים יהודים, כדי שיוכלו להימנע מלבוא בשבת לבית הספר. ואולם גם בקשותיה נתקלו בחומה בצורה של התנגדות.

בבוקר החליט המלשין משום מה להתמהמה במתן התלונה. תחילה ביקר במכון שבו הרצה. באותו בוקר עסק בבחינת תלמידים. שני תלמידים הציעו לו שוחד, כדי שיקל עליהם בבחינות. הוא הסכים.

לרוע מזלו, השניים היו סוכנים של הקי"ב. הוא נעצר מייד, הובל לחקירה ושולח למאסר.

כך, באורח בלתי־צפוי, עברה הסכנה שריחפה על ראשם של החסידים, ור' הרשל ובני משפחתו כילו סוף־סוף לנשום לרווחה.

(על־פי 'אדמו"רי חב"ד ויהדות בוכרה')

הכי טעים, הכי אותנטי

'שאבעס שוק' במסעדה היהודית

יריד אוכל ענק עם מגוון מאכלי שבת אותנטיים מכל הסוגים והעדות

רח' מצדה 12, בני ברק | 03-5789999

משכנתא לא ממחזרים
עד שמבינים
כמה כסף
הולך לפח

מנקים ריביות מיותרות
מקטינים החזרים חודשיים

ממחזרים משכנתא

ע"י יוסף מנחם משכנתאות

רק ב- 3,900
וחוסכים עשרות עד מאות אלפים

יוסף מנחם 41 שנות ניסיון כבנקאי בכיר לשעבר
מומחה שמדבר את השפה הבנקאית עבורכם

מנקים החזרים מיותרים
חייגו עכשיו לשיחת ייעוץ ללא עלות:
054-8662-942
הזרזו לממש! המבצע בתוקף לזמן מוגבל!

www.a-menachem.co.il

המחירים לא כוללים מע"מ

חוויה יהודית
ביום טובים מיוחדים

נופש קיץ
בנושא זוגיות ומשפחה
וצמיחה אישית

סמינר קיץ מלון כינר גליל
8-11/7 | כ"ג - כ"ז תמוז

שיעורים והרצאות:

הרב אילן ורד
הרב יואב אקרש
הרב עמי ואביטל ברעם

058-421-7770

טל צ'רגבסקי
וסל אידיסיס
מופע תיאטרון
שית' ייחודי
המשלב קטעים
מהמוחזה
ד"ר תלנבים

מיכי
יוספי
דיצה
אור

עם הרב שאול-דוד בורשטיין
מנהל בית חב"ד לדוברי רוסית, חיפה

רציתי לשאול

**איך מחברים ליהדות
יוצאי ברית-המועצות
לשעבר שמשפחותיהם
מנותקות כבר מאה שנה
מחיי יהדות?**

אני התחלתי את השליחות בחיפה לפני כעשרים שנה. הייתי יוצא להניח תפילין ופוגש עולים דוברי רוסית. התפתחו שיחות ושאלתי בעדינות על ברית מילה. הופתעתי לגלות שכאשר אומרים לאנשים שיש קליניקה מיוחדת למבוגרים, הם מביעים רצון לעשות ברית מילה. אחר-כך פתחתי בית כנסת מיוחד לדוברי רוסית, ומייד נוצר מגנין. כשאנשים רואים מולם רב שמדבר בשפתם, זה מייד מחבר. ובמיוחד כשאני מספר שבהיותי בן 12 למדתי ברוסיה בפנימייה צבאית ובגיל 20 כבר הייתי קצין - הם מתחברים מאוד. המבוגרים יותר יש להם זיכרונות

יהודיים מסבא וסבתא, אבל בני הארבעים בערך נולדו וגדלו במשפחות שבהן בדרך כלל לא הייתה מסורת יהודית, ובעבורם הכול חדש ממש. אבל אתה מרגיש את הנשמה היהודית ואת הצימאון שלה לקב"ה, לתורה, לחיבור לרציפות היהודית.

עם הדור הצעיר יותר, בני 20-30, העבודה קשה יותר, אבל אסור להתייחס משום יהודי. למרבה הצער, רוב העולים בגילים אלה לא נולדו לאם יהודייה ואינם יהודים. אבל גם היהודים שבהם זקוקים לגישה מיוחדת, שתסלק דעות קדומות ורתיעה מדת.

נוכחתי שתורת החסידות מדברת מאוד לאוכלוסייה הזאת. יש לנו שיעור בספר התניא, ובאים גם צעירים, שמתחברים מאוד לעומק של החסידות. כל שיעור מתפתח לדינאים מעמיקים, ולכן אנחנו מתקדמים לאט בלימוד הספר, אבל המשתתפים אוהבים מאוד את הלימוד הזה.

אתה רואה במרוצת הזמן אנשים שהתחילו מאפס ממש, והם מתקדמים בשמירת מצוות ובלמוד תורה, ואפילו הופכים למפיצי יהדות בסביבתם. אם מצליחים למצוא את המפתח הנכון ללב היהודי, הוא נפתח.

שלושת השבועות

הלכה למעשה
הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

שאלה: מה הן ההלכות המיוחדות לשלושת השבועות מ"ז בתמוז?

תשובה: עשרים ואחד הימים משבעה עשר בתמוז, שבו הובקעה העיר ירושלים, ועד תשעה באב, שבו חרב בית המקדש, נקראים 'בין המצרים' ('מי צרה'), על שם הפסוק (איכה א.ג.) "כָּל רֶדְפָּה הִשְׁיִגוּהָ בֵּין הַמִּצְרִים".

ימים אלו מתחלקים לשלוש תקופות, מבחינת חומרת האבלות הנהוגה בהם:

מ"ז בתמוז: נמנעים משמיעת כלי זמר. למנהג האשכנזים אין נושאים נשים ואין מסתפרים ומתגלחים. טוב להיזהר שלא לאכול פרי חדש בימים אלו, כדי שלא לבכר "שהחיינו... לזמן הזה", ולפי האר"י נמנעים מכך אפילו בשבת. נזהרים ביותר בימים האלה מכל דבר שיש בו חשש סכנה. מפטירים בשבתות האלה שלוש הפטרות הקשורות לחורבן.

מקורות: משנה תענית כו.ב. רמב"ם הל' תעניות פ"ה ה"ו. תוס' ש"י תקנא נ"ו.ב. ילקוט יוסף שם. (וראה מנהג ישראל תורה ס"ק ו'י"א, ודרכי הלכה' לקיצור שו"ע סי' קכב). אנציקלופדיה תלמודית, ערך 'בין המצרים' (כרך ג עמ' קטז).

תקציר: סעידי המחפשי לקוף יושב על ענף ביצור וממתין לסנדלר שוכמכר, ולתדהמתו מופיע מולו מר אמנון ובידו אקדח שלוף

שוכמכר מסבך את המצב

כלנו בעקבותיו, ומאחורינו מזדנב הסנדלר, ממטיר עלינו אש וגפרית, ומבטיח לנו שנשלם בכפלי כפלים על העול הזעק לשמים.

ליד הג'יפ הוציא מר אמנון זוג אציקים וסגר אותם בתנועה מימנת על זרועותיו של ה'קוף'. "טוב, זה צפוי", מלמל באכזבה, כשצנחו האציקים על הרצפה. "הידים ה'קופיות' הללו עבות מדי. לא נורא, יש לי בבגד אציקים לשמינים", ומר אמנון דחף את סעידי אל תוך הג'יפ, סגר עליו את הדלת ופנה להציץ רגע באחורי הג'יפ...

"אתה לא תקח אותו!", הצטעק פתאום הזקן, ובטרים היה ספק ביד מיישהו לנחש מה בדעתו לעשות, הוא פשוט הסתער על מר אמנון וחבק אותו בכל כוחו מאחוריו, צורח בחמת זעם: "זהו! עכשו גם לי גם לך לא יהיה... תברח, קוף טפש, תברח כבר!".

"השתגעתי?!", פלט מר אמנון, בעוד הוא מנסה להשתחרר מאחיזתו העקשנית של הסנדלר. הוא מהר להטות את ראשו הצדה כדי לראות אם סעידי אכן מממש

את הרעיון של מר שוכמכר, אך הדלת לא נפתחה; שום קוף לא פרח החוצה ומר אמנון הרשה לעצמו להיות קצת פחות תקיף מול הסנדלר הכועס, מפאת כבודו של הזקן. "שמע, מר שוכמכר, אתה עוזב אותי מיד! אתה שומע? ואני מזמין אותך לבוא אתנו עכשו ולקבל את הפרס. בסדר? אז גם תבין איזה מין קוף תפסתי... בסדר? עכשו שחרר אותי ונזוז! אין זמן!".

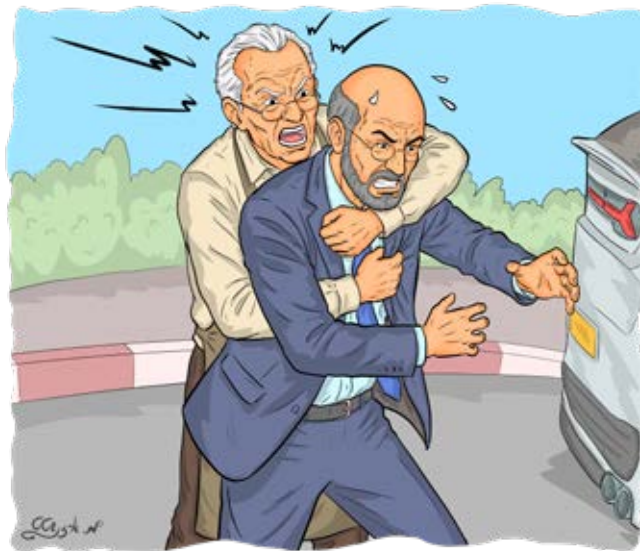
איך כתוב? "מענה רך ישיב חמה". דוקא הדבורים הרבים נכנסו משום מה ללבו של הזקן הכועס. הוא נטש את אחיזתו במר אמנון וכלנו נשמנו לרוחה. גם סעידי...

נהמת המנוע התגברה בפתאומיות באפן חשוד לכדי קול טרטור מקסימלי, הנוצר רק במקרה אחד: במקרה של לחיצה חזקה על דושת הדלק... מר אמנון הסתער כמשגע ונסה לעצר את הרכב המתנע, אבל הג'יפ כבר החל לנוע קדימה, צובר תאוצה... יד שיעירה של קוף גדול הושטה לעברנו מהחלון שליד מושב הנהג, מנופפת לנו לשלום, בלגלוג מנצחים... הג'יפ התרחק והלק במהירות, מותיר אותנו מאחור, מובסים, המומים וזועמים עד לב השמים.

המשך יבוא

"חבר'ה!", שאג מר אמנון בשמחה אל פמית הפלאפון. הוא שוחח עכשו עם השוטרים שנותרו בגן החיות כל העת. "המבצע הסתים בהצלחה! הקוף המפלא נלכד ברגעים אלו ממש והוא יכנס בחזרה ל'פלובר' הממתין לו, עד תם ההליכים!".

"יפי לך!", הצלחנו לשמע את השמחה המסיגת של הדובר מעבר לקו. "אז אתה לוכד קופים להנאתך

וואתנו משאיר מאחור עד שנתקשר... זה לא פלפף פה, מר אמנון, וסליחה שאני אומר לך את זה".

אבל דבר לא היה יכול עכשו להשביט את עליצותו של מר אמנון. "אתה צודק", ענה כשהחיוף לא מש מעל שפתיו. "לדעתי מגיעים לכם פצויות על עגמת נפש והמתנה לשוא, בסך עשרת אלפים שקלים! שמע, אולי אתה לא מצדכן, אבל ראיתי מודעה באיזושהי סנדלריה קטנה בשכונה, שיתנו עשרת אלפים שקלים למי שימצא את הקוף שברח. אני מותר עליהם ומחלק אותם שווה בין כל החבר'ה. מה דעתך?".

מר אמנון התלוצץ פמכון. הוא לא העלה על דעתו מה יעשו המלים שאמר לעצביו של הסנדלר הזקן... "ידעתי!", הצטרף הזקן בחמה. "כל הזמן ידעתי! אתם מנסים לרמות אותי! החלטתם לשים את היד שלכם על הפרס! תתבישו לכם! לעשות ככה ליהודי זמן? מי גלה לכם היכן בדיוק נמצא הקוף? אני! שקל לא מגיע לכם, אתם שומעים? שקלו!".

לא הועילו כל נסיונות ההרגעה. השירה הקטנה שלנו הוסיפה להתקדם לאטה כשהקוף קופץ בראש,

פרשה מי יודע

הזדמנויות להנצל

שאלה: בלק אמר: "הנה עם יצא ממצרים, הנה כסה את עין הארץ". מה היתה פונתו?

תשובה: 'אור החיים' מסביר שבני ישראל הצליחו לצאת ממצרים אף על פי שבלעם נסה לעשות להם כשפים כבר אז. פרעה לא הצליח להשמיד אותם, ולהפך, הם רק גדלו והתרבו, עד שמלאו את כל השטח.

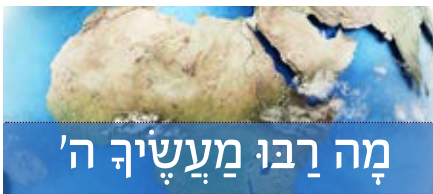
רבי ישכר דב מוולברוז' מסביר שבלק גלה עוד דבר מיוחד על עם ישראל: שבני ישראל 'מכסים' את הדברים החמריים של העולם הזה ('כסה את עין הארץ') - הם לא מחשיבים את הפספס והרכוש ואינם עושים מהם עניין.

שאלה: מדוע הקדוש ברוך הוא לא עצר את בלעם מיד מללכת לקלל את ישראל אלא שלח מלאך שעמד מולו שלוש פעמים?

תשובה: רש"י מסביר שהמלאך הזה היה 'מלאך של רחמים'. הוא רצה לתת לבלעם הזדמנות לעצור, להתחרט, לחזור בתשובה ולהנצל מענש. הרבי מלויבאוויטש לומד מזה מסר גדול: אם אפלו בלעם, שהיה רשע ושונא ישראל, קבל מהקדוש ברוך הוא כמה הזדמנויות לתקן את התנהגותו - כמה אנוחנו צריכים להתאמץ כדי לעזור ליהודי שנמצא במצב רוחני לא טוב! עלינו לחפש כל דרך אפשרית לסייע לו לחזור אל אביו שבשמים.

שאלה: מה הפונה בדברי בלעם: "מי מנה עפר יעקב"?

תשובה: רבנו בחיי מסביר שיש כאן רמז ל'תחית המתים'. הקדוש ברוך הוא רצה שבלעם דוקא יאמר את זה, כדי שהגויים יראו שאפלו אדם משלהם מאמין בתחית המתים. ה'פפץ חיים' אומר שפרוש זה מתאים גם עם הפשט - מדוע עם ישראל גדול כל כך עד שאי אפשר לספור אותו? כי סופרים גם את כל היהודים שעתידיים לקום לתחייה בביאת המשיח.

מה רבו מעשיה'ה

חמור פרא

חזק, מהיר ועצמאי בשטח. או במלה אחת: פרא. זו היה מיוחדת ממשפחת החמוריים, אבל רצה במהירות, כמו סוס דוהר.

במראה שלו הוא מזכיר חמור, אך הוא גדול ומוצק מחמור הבית שאנחנו מכירים. יש לו אזנים ארוכות, ופס חום-כהה עובר לארץ כל גבו.

אמרנו שהוא מהיר, אבל לא תאמינו עד כמה: בעת בריחה מסכנה הוא מגיע למהירות של שבועים קילומטרים בשעה.

אפשר לזהות אותו גם על-פי צליל הקול היחודי שלו. הנעירה שלו נשמעת כמו שלוב של נעירת חמור וצהלת סוס.

הפראים חיים בקבוצות, שבמרכזן האמהות והסוסים הקטנים. הזכרים הבוגרים שומרים מסביב, ומה קורה כשמוגים זאב מסכן? הפראים יעדיפו לברח, אבל הם מסוגלים להגן על עצמם בעזרת בעיטות חזקות ברגליהם האחוריות, ואפילו לנשוך. חית פרא או לא?...

פראים חיים במדבריות של אסיה, שבהם קר בחורף וחס בקיץ. בחורף הפרא מגדל שער חום עבה וצפוף, ובקיץ השער נעשה קצר ובהיר. כדי להתנקות מלקוה ומחזקים, הפראים מתגלגלים בחול ובאבק.

בקיץ, כאשר המדבר מתביש, הפרא חופר באדמה בעזרת הפרסות החזקות שלו, עד שהוא מוצא מי תהום חבוים.

יש לו שנים חזקות ומערכת עכול טובה, והוא אוכל עשבים בשים ושיחים קוצניים, שאוכלי עשב אחרים אינם מעזים לגעת בהם.

בארצנו הפראים כמעט נעלמו, וממש לפני עליית השלטון המסלמי באיראן הצליחו להביא משם אחד-עשר פראים ולגדלם באזור יטבתה. בהמשך שחררו לטבע באזור מצפה רמון, וכיום עומד מספרם על כחמש מאות.

14

חכם הרזים

איור:
מרדכי אייזנשטט

מאת:
דניאל גורדון

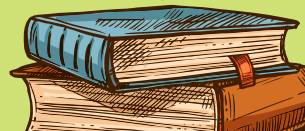
תקציר: לאחר שהתקשה להכריע הכריז ההגמון על חדש ימים להבאת הוכחה נצחת בנבואה. בעוד יוצא המלוכה כחפשו קלף מנצח, יושב רבי יהונתן איגשוי ושוקד על התורה בענג רב.

הפסוק: יבוא

השלחן ערוך לארוחת הערב. עוד מעט תטלו ידים ותברכו על הלחם. אבל בינתיים מתחשק לכם לנשנש מהשניצלונים ומהירקות שעל השלחן. עליכם לברך ברכה אחרונה לפני נטילת הידים, ולא לסמוך על ברכת המזון שאחרי הארוחה.

הלכה בשבוע

חיים יהודיים

מנחם כהן

הילד חוזר כמנהיג

תעודת זהות. הרב חיים יוד פאיר, יליד קאזאן - בירת טטרסטן, רפובליקה בעלת רוב מוסלמי בפדרציה הרוסית. בן 25, משמש שליח הרבי ורב העיר נאברז'ניה צ'לני, העיר השנייה בגודלה ברפובליקה.

ילדות. הקשר שלי עם עולם היהדות היה קלוש. כשהייתי בן שבע לקחו אותנו לסיור בבית הכנסת. זה היה בחג הסוכות. אני זוכר היטב את ריח הסכך, את ניחוח האתרוג, את עוגת הדבש הטעימה. גם תמונתו של הרבי מליובאוויטש נחקקה בי.

קדיש. אבי נפטר כשהייתי בן אחת-עשרה. דודתי המליצה לי ללכת לבית הכנסת לומר קדיש. את פניי קיבל השליח לקאזאן, הרב יצחק גורליק. ה'שלוש' הלבבי שלו נגע בי מאוד. לימים הגעתי להכרה ששלוחו של אדם כמותו, ולמעשה דרך השליח - הרבי, המשלח, אמר לי 'שלוש' ועורר את נשמתו.

הכנה. לקראת בריהמצווה ביקשתי מהרב גורליק להכין אותי לאירוע. הוא לימד אותי על תפילה, על מבנה הסיפור, וגם על חשיבות ברית מילה. אני זוכר את הרגע שבו נגעתי בפעם הראשונה בתפילין. שאלתי את הרב למה יש לו שני זוגות, והוא ענה: "אחד רש"י והשני רבנו תם, ואתן לך תפילין של רש"י במתנה לברימצווה". ואני שואל אותו: "ומה עם רבנו תם?", והרב משיב: "את זה תקבל בישיבה..."

ברימצווה. החגיגה הייתה מרגשת מאוד. באו החברים מבית הספר, ובזכות הרב גורליק גם נשאתי דרשה יפה. התחלתי להתפלל מדי יום, בהתחלה תפילות של ילדים קטנים, כעצת הרב, ובהמשך התקדמתי לתפילה רגילה.

התקדמות. מברימצווה התחלתי להתקדם אט-אט ביהדות. התעניינתי, למדתי, חקרתי. התחלתי ללבוש ציצית. אימי תמכה בי והעניקה לי ייבו מלא להחלטותיי.

ילד יתום שבא לומר קדיש על אביו בבית הכנסת בקאזאן סוגר מעגל כשליח ברפובליקה מוסלמית. סיפורו של השליח הצעיר, שמסמל את חג הגאולה י"ב בתמוז

למעלה: הרב גורליק ונער הבר-מצווה. למטה ובאמצע בשיעור ובחנוכה

ששומרת על ילדיה, אבל אימא יהודייה גם יודעת שברית מילה זה הדבר הטוב ביותר בעבור בנה". אימא התרגשה מאוד והסכימה.

ישיבה. כשהייתי בן שמונה עשרה עברתי ללמוד בישיבת חב"ד במוסקוה. התרגשתי לראות שם אנשים שמחים. בבית הספר שלי כולם היו בדיכאון. צעדים גדולים ביהדות עשיתי בזכות ארגון הנוער של חב"ד במדינות שלנו - 'אנרג'י'. הם סיפקו לי ולרבים מחבריי, שעברו מסלול דומה, תוכן יהודי שעזר לנו מאוד.

הסמכה. משם נסעתי ללמוד בישיבה לבעלי תשובה במגדל העמק, בראשות הרב עקיבא גולדשמיד, והוסמכתי לרבנות. לאחר מכן חזרתי למוסקוה, לשמש שליח במתיבתא. בהמשך זכיתי להקים בית בישראל, והרב גורליק ורעייתו ליוו אותי לחופה, והעניקו לי הרגשה שיש לי משפחה אמיתית.

שליחות. ואז באה ההפתעה: הרב הראשי לרוסיה, בערל לאזאר, הציע לנו להיות שלוחים בעיר נאברז'ניה צ'לני, בטטרסטן. הרגשתי שזו משימת חיי. סגירת מעגל שבה אני חוזר אל המדינה הפעם כמנהיג, שתפקידו להדליק את האור בעבור אחרים.

אימא. אימא התקרבה לחיי תורה ומצוות, וכיום היא מקדשת שם שמיים במקום עבודתה, בענף הפרסום בקאזאן. שם מכבדים אותה מאוד, ובמסיבות הגדולות של העובדים מזמינים אוכל כשר לכולם - כדי שהיא תוכל לאכול...

גאולה. חג הגאולה של הרבי הריי"צ הוא חג הגאולה של כל יהודי בברית-המועצות לשעבר. לולא החג הזה, לא הייתי חי כיהודי כלל. זה נס גדול מאוד, שבעקבותיו היהדות פורחת כיום בכל המדינות האלה.

ברית. החלטתי לעשות ברית בעקבות קריאת סיפור על יהודי שנשאל אם לא פחד לעשות ברית מילה בימי האימים של הק"ג, וענה שהוא מפחד יותר שלא לעשות ברית מילה... אימא חששה מאוד, שכן אני בנה היחיד.

שכנוע. שבת אחת, כשהלכתי עם אימא לבית הכנסת, היה שם אורח, הרב יהושע רסקין. הצעתי לרב גורליק שאולי הוא יוכל לשכנע את אימי. באמצע הסעודה פנה הרב רסקין אל אימי ואמר לה: "אימא יהודייה היא כמו לביאה

ומצילים חיים

מוקד תרומות: *3042

תורמים

אפרת

אגודה למתן יעוץ וסיוע לנשים הרות במצוקה (ע"ר)